

Žaloba byla soudy všech stolic zamítnuta, nejvyšším soudem z těchto důvodů:

Dovolací soud sdílí právní názor odvolacího soudu, že žalovaný nepozbyl práv z usnesení, jímž připuštěna byla výpověď žalobce z bytu, tím, že napotom přestal býti vlastníkem domu. Výpověď nepozbyla platnosti tím, že přešlo vlastnictví domu na osobu jinou, neboť jak odvolací soud správně uvedl, není zákonného ustanovení, podle něhož by nastávala v takovém případě bezúčinnost platného exekučního titulu. Nějaká jiná okolnost, jež by nárok zrušovala nebo stavila, žalobcem tvrzena nebyla. Že by byl nárok žalovaného, plynoucí z uvedeného usnesení, přešel na novou nabyvatelku domu způsobem uvedeným v § 9 ex ř., ani žalobcem tvrzeno nebylo. Zůstává tedy z tohoto exekučního titulu oprávněným žalovaný, i když majitelem domu již není, pokud tomu nový majitel nebo s tímto navázaný snad nový nájemní poměr neodporuje. Jest zcela věcí právního poměru žalovaného a nové majitelky domu, kdo z nich má uplatňovati nároky z exekučního titulu proti žalobci. Žalobce, jehož závazek nezanikl, nemůže z toho, že dům přešel na nového majitele, žádných práv pro sebe dovozovati.

Vývody rozsudku odvolacího soudu, že tu neplatí clausula rebus sic stantibus, jsou správné, dovolání se na ně odkazuje (nejedná se tu o smlouvu mezi stranami, jež má býti splněna, nýbrž o splnění nároku výrokem soudcovským přiznaného).

Rozhodnutí nejvyš. soudu z 18. března 1926
č. j. Rv I 326/26. Dr. Grešl.

Privilegia podle § 152 č. 2 tr. ř. požívá advokát zapsaný do seznamu obhájců již od doby, kdy se naň obrátí o radu strana, již hrozí trestní stíhání, nikoliv teprve snad od doby, kdy formálně zřízen byl obhájcem.

Nejvyšší soud uznal o zmateční stížnosti generální prokuratury na záštitu zákona, že usnesením krajského soudu v Ch., jímž uznal, že Dr. R. M. povinnosti k vydání svědectví sprostěn není a že podle § 160 tr. ř. lze jej popřípadě k vydání svědectví donutiti, a dalšími opatřeními okresního soudu v K. V. u provádění tohoto usnesení porušen byl zákon v ustanovení § 152 č. 2 tr. ř. Zmíněné usnesení a na něm spočívající usnesení okresního soudu v K. V., jímž uložena byla advokátu dru R. M. pro ode-

pření svědectví podle § 160 tr. ř. pokuta 50 Kč, jakož i toto usnesení potvrzující nález krajského soudu v Ch. zrušil a jmenovanému okresnímu soudu nařídil, aby v trestním řízení o obžalobě A. K., upustě od svědeckého výslechu dr. R. M., ve smyslu návrhu soukromé žalobkyně, dále pokračoval.

Důvody:

Podle spisů podali manželé K. a A. W., majitelé domu v R. č. 45, advokátem drem R. M. v K. V. u okresního soudu v K. V. návrh výpovědní proti manželům J. a A. R. v R. č. 45. V tomto návrhu tvrdí podatelé, že manželé R. pronajali svoji kuchyni prostitutce stojící pod policejním dozorem, že pojmání prostitutky A. K., která přijímá častěji návštěvy pánů do bytu, vyvolává u podatelů i u jiných nájemníků oprávněné pohoršení, potažmo že domácí řád opětně byl vážně rušen. Toto rušení domácího řádu a pohoršení je prý tím větší, ježto ona prostitutka, potažmo její návštěvy upotřebují společný záchod v přízemí domu č. 45, čímž je dána možnost nákazy pohlavní nemoci.

A. K. podala u okresního soudu v K. V. soukromou obžalobu na neznámé pachatele pro urážku na cti, a navrhla v ní výslech advokáta dra R. M. jako svědka o tom, od koho informaci žalobkyni tak citelně urážející obdržel. Advokát dr. R. M. byv jako svědek předvolán, odmítl vydati svědectví, odvolává se na ustanovení § 152 č. 2 tr. ř., jelikož inkriminovaná informace jemu byla učiněna jako advokátu. Okresní soud vyzval právního zástupce A. K., aby během 8 dnů učinil další návrhy. Soukromá žalobkyně A. K. učinila na to návrh na opětný výslech advokáta dra R. M. jako svědka a stěžovala si zároveň do případného usnesení okresního soudu, že uznává odmítnutí svědecké výpovědi dra M. za správné. Okresní soud předložil tuto stížnost krajskému odvolacímu soudu v Ch., který uložil okresnímu soudu, aby se především usnesl o návrhu soukromé žalobkyně A. K.. Dr. R. M. byv opětně ke svědeckému výslechu předvolán, odmítl opětně vydati svědectví, odvolává se na ustanovení § 152 č. 2 tr. ř., což odůvodnil následovně: dotyčná osoba žádala jej o radu ohledně hrozícího jí trestního stíhání, pročež on má za to, že není povinen dotyčně jako svědek vypovídati a poukázal při tom na rozhodnutí bývalého nejvyššího soudu ze dne 14. března 1886, č. 531 víd. sb. Okresní soud v K. V. usnesl se, že upouští od dalšího svědeckého výslechu dra R. M., jelikož tu jsou podmínky ustanovení § 152 č. 2 tr. ř. a předložil opětně spisy krajskému jako odvolacímu soudu v Ch. k rozhodnutí o stížnosti A. K.

Krajský jako odvolací soud v Ch. změnil citované usnesení okresního soudu a uznal, že dr. R. M. povinností ke vydání svědectví sprostěn není a že podle § 160 tr. ř. lze jej popřípadě k vydání svědectví donutiti. Krajský soud odůvodnil toto usnesení takto: Jmenovaný svědek má býti vyslechnut o tom, kdo mu dal informaci k návrhu výpovědnímu a kdo mu učinil sdělení v tomto návrhu obsažené, soukromou žalobkyni urážející. Jest mu tedy vypovídati pouze o tom, co mu bylo sděleno jakožto zástupci v záležitosti čistě soukromoprávní, a nikoliv o tom, co mu bylo sděleno v jeho vlastnosti jako obhájci stran obviněného, jelikož v době dané informace »obviněný« existovati ještě nemohl, když až do této doby trestný čin (urážka na cti) nebyl ještě ani spáchán. Dr. R. M. na to dne 2. listopadu 1925 opětně odepřel vydati svědectví, načež uložil mu okresní soud v K. V. podle § 160 tr. ř. peněžní pokutu 50 Kč. Stížnost dra M. do tohoto usnesení byla usnesením krajského co odvolacího soudu v Ch. zamítnuta.

Podle § 160 tr. ř. trestati lze svědka za odepření svědectví jen tehdy, stalo-li se bez zákonného důvodu. Podle § 152 č. 2 tr. ř. sprostěn jest povinnosti, vydati svědectví, obhájce v příčině toho, co mu obviněný svěřil »v této jeho vlastnosti«. Že advokáta, zapsaného do seznamu obhájců, jest pokládati za obhájce nikoli teprve snad od doby, kdy formálně zřízen byl obhájcem, nýbrž i od doby, kdy strana, jíž hrozí trestní stíhání, obrátí se naň o radu, a že již od toho okamžiku požívá privilegia § 152 č. 2 tr. ř., vyplývá nepochybně z doslovu zákona, jenž sprostění povinnosti, vydati svědectví, nečiní závislým snad na tomto formálním zřízení obhájcem, nýbrž na okolnosti, že jemu sdělení učiněno bylo obviněným v »jeho vlastnosti« jako obhájce. V témže smyslu vyznělo rozhodnutí býv. nejv. vídeňského soudu sb. číslo 531/82 a 3180/6; témuž názoru nasvědčuje též literatura, k poznámce k posléze uvedenému rozhodnutí citovaná, pak výnos býv. rak. min. spravedlnosti z 1. června 1882 č. 7440, otištěný v Manzově vydání trestního řádu ex 1914 při § 152, str. 264, jenž výslovně vytyčuje zásadu, že sprostění obhájce povinnosti svědecké, vypovídati o tom, co mu v této vlastnosti obviněným bylo svěřeno, není závislé na skutečnosti, bylo-li v době svěření proti obviněnému trestní řízení již zahájeno, čili nic. Zákon mluví ovšem v § 152 č. 2 tr. ř. o »obviněném«, jímž alespoň ve smyslu § 38 tr. ř. osoba, jež dru M. žádanou informaci dala, ani v době výslechu dra M., natož v době dané informace, nebyla. Než jelikož soukromá obžaloba proti neznámým pachatelům pro urážku na cti byla v době výslechu dra M. již podána a trestní řízení

o ní zahájeno, a navržený svědecký výslech dra M. čelil právě k tomu, aby trestní řízení proti osobě, která se s ním jako případným budoucím obhájcem radila, jako obviněnému se zahrotilo, nelze shledati v tom proti použití § 152 č. 2 tr. ř. v konkrétním případě závady. Taktéž neudržitelným je stanovisko krajského soudu, že o »obviněném« nemůže býti řeči, když v době dané informace trestný čin, spočívající v obsahu na základě výpovědního návrhu informace učiněného, nebyl ani ještě spáchán. Neboť trestný čin spáchán byl pro osobu dra M. informovavší již tím, že mu za účelem použití v soudním podání učinila dotyčné sdělení a již od toho okamžiku sluší míti za to, že se vzhledem k hrozícímu jí stíhání pro urážku na cti jako »obviněný« (§ 152 č. 2 tr. ř.) s drem M. radila. Ovšem vyplývá z porovnání předpisu § 40 tr. ř. s předpisem § 152 č. 2 tr. ř. nepřípustnost, vymykati se zúmyslně z povinnosti svědecké převzetím hájení obviněného, a není pochyby, že předpis § 152 č. 2 tr. ř. podle výše uvedené interpretace může v jednotlivých případech značně stížití úspěšné stíhání trestných činů. Než již výsada obhájci v § 152 č. 2 tr. ř. — stejně jako advokátu v § 321, 4 civ. ř. s. — udělená nasvědčuje tomu, že zákon zájmu úspěšného obhajování a pro ně nutné důvěry strany vůči obhájci — favor defensionis — dává přednost před zájmem nerušeného trestního stíhání, jež jinými prostředky dostatečně je zaručeno. Proto nelze též, byť i skutečně dr. R. M. stal se učiněným mu sdělením do jisté míry též svědkem činu, odvozovati z § 40 tr. ř. překážky, aby privilegia § 152 č. 2 tr. ř. nepoužil, to tím méně, ano není podkladu pro podezření, že by šlo o pokus zneužití § 152 č. 2 tr. ř. za účelem vymknutí se z povinnosti svědecké.

Rozhodnutí nejvyššího soudu ze dne 17. května 1926 č. Zm I 135/26-3.

Dr. Meier.

L I T E R Á R N Í Z P R Á V Y.

Z ČASOPISŮ. Česká advokacie. Ročník XII., č. 4—5. Dr. K l i n e b e r g e r B. Poznámky k návrhu jednotného soudního řádu. — Dr. Č e ř o v s k ý Fr.: Otázka chráněné hranice věkové při deliktech proti mravnosti v přípravné osnově k novému trestnímu zákonu. — Dra C h o u r a. Pokračování článku č. 6. — Dr. V á ž n ý Fr.: K unifikaci směnečného práva. — Pokračování článku Dra C h o u r a.

České právo. Ročník VIII. Číslo 5. Dr. Ě m. L i s k a: Jazykový zákon a notářstvo. (Dokončení.) — Číslo 6. Dr. H u g o P a t s c h. Man-